

Spații culturale nr. 24 (7)

Valeria Manta Tăicuțu 15 ianuarie 2023 0 Comments

Adrian ERBICEANU

Patria la care se întoarce un Poet

Atunci când mi-am deschis calculatorul, într-o seară, cu vreo șapte ani în urmă, fără voie m-am trezit cu mâna protejându-mi ficatul: „...Vezicula biliară îmi explodează / În fabrica de spume amare, / Călăreț spațial mă pierd / În galopuri de anorexie mintală...”. Durerea, alunecând ca pe un fir invizibil, mi se transfera și mie. Așa am ajuns să-l cunosc pe autorul poemului „Delirium Tremens”, poem care avea să dea, ceva mai târziu, titlul volumului cu care Ionuț Caragea își începea peregrinajul în lumea literară, și așa a început o colaborare care a culminat cu fondarea Asociației Scriitorilor de Limbă Română din Québec (ASLRQ).

Am stat de vorbă cu el, la telefon sau tête-à-tête, de nenumărate ori; împreună am sprijinit și coordonat editări și lansări de cărți, am participat la festivaluri internaționale de poezie și totuși, fiind întrebat dacă îl cunosc pe Ionuț Caragea, n-aș ști ce să vă răspund. A fost și rămâne pentru mine o enigmă. Ca poet și prozator, autor de aforisme, science-fiction și eseuri, toate scrise pe parcursul ultimilor șase ani, surprizele pe care ni le pregătește, pentru unii poate de neimaginat, nu se vor lăsa prea mult așteptate.

Cu numai un an în urmă, în ultimul său volum de poeme, „Suflet zilier”, declara categoric: „acesta e poetul aflat în agonie, / cu mâinile rigide, de zei exonerat, / ce-nchide testamentul pe foaia de hîrtie: / atît a fost să fie, atîta v-a lăsat.” („Testament”). Cu „Patria la care mă întorc” testamentul se rescrie. Găsim în el durere și înălțare, incertitudini și dorințe, ură și dragoste. Orânduiala firească a lucrurilor, prinsă în degringolada transformărilor succesive, refuză să-și reia matca. Ca oameni – și poetul este și el un om! – destinul ne urmărește implacabil. El poate fi o fatalitate sau o menire. Autorul balansează printre cele două extremități, la o înălțime amețitoare, cu

dexteritatea unui echilibrist. Sentimentele sale, eliberate, ni se așază la vedere – cu cât mai în față, cu atât mai bine! – spre a ne lua ochii și contorsiona mintea. Sinceritatea lui este debordantă. Deschiderea către în afară este, mai mult ca sigur, cheia succesului.

Două sunt, cu predilecție, temele majore ale transfigurărilor sale poetice și amândouă apar, inseparabil zugrăvite, în același poem: „...stau în casă și scriu despre goana acelor de ceasornic / privind vecinul cum își plimbă câinele / sau femeia pe stradă / cu aceeași fală cu aceeași dorință de control / din păcate foamea mă-ndeamnă să mușc din prezent / acest sandviș cu singurătate între două felii de timp...” („Regii nimicurilor”). Foamea poate fi acea senzație naturală, absolut necesară supraviețuirii sau, prin transfigurare, dorința nestăvilită, cerebrală, de-a asimila necunoscutul. Knut Hamsun, în romanul „Foamea”, se folosește de abținerea ca de o forță a stimulării creatoare. Cu cât o folosește mai mult, cu atât degradarea sa fizică se accelerează. Și Ionuț Caragea percepe foamea ca pe un rău necesar, un autodafe în care autorul este, în același timp, condamnatul și executorul: „...trag cu dinții de-o coajă uscată de pâine / tot ce-a mai rămas din pâinea mea / cea de toate zilele” (vol.: „Omul din cutia neagră”), dar cu o mare diferență: părții fizice nu i se mai dă aceeași importanță. Conștient, poetul o înlocuiește, subtil, cu sora sa geamănă: singurătatea: „o să-mi adun singurătatea din jur / într-o lacrimă / și am s-o plâng peste lume...” (vol. ibidem, poemul „Omul cu o singură lacrimă”).

Dacă pentru Schopenhauer „singurătatea e soarta spiritelor superioare”, pentru autorul nostru ea devine un *modus vivendi*. Se revoltă împotriva ei, dar nu poate trăi fără ea: „...am nevoie de singurătate ca de aer / să fiu printre voi și să nu mă vedeți / să mă simțiți și să nu mă prindeți...” („Singurătate în apnee”). Asemenea unui schimnic, retras în chilia lui, poetul îmbrățișează meditația, răscolește adâncurile și așterne pe hârtie adevăruri cu încărcătura unei experiențe de viață care desfide vârsta: „...i-am spus să nu vorbească cu gura plină / să aibă răbdare să caute esența lucrurilor să guste viața / ca pe un vin vechi preschimbat din apa tuturor / suferințelor...” („Rugă ultimului poem”).

Canalele de comunicare ale poetului sunt larg deschise către toate sursele de inspirație și redirecționate cu o neașteptată franchețe către publicul cititor. De unde, de altfel, ar fi fost posibilă apariția editorială a peste 20 de volume într-un timp istoric atât de scurt? Combinarea temelor sale majore cu înstrăinarea fizică, cu îndepărtarea dureroasă de elementul de origine, îi dă autorului capacitatea de a-și dezvălui temerile și angoasele, frustrările și speranțele, cu o înlesnire de invidiat: „Vi s-au încurcat mințile, cu tot felul de himere, / dar nu-i nimic!, mâine îmi vine în vizită o rudă întunecată – / știe, ea, un leac pentru boala ta: / cui pe cui se scoate, nu? / Și mușenia pe mușenie...” („Protestul umbrei”). Nimic sadic, nimic lugubru, nimic șocant; doar inima sa sinceră oferită ca ofrandă cititorului!

„Din jale s-a întrupat Electra” afirma Eugene O'Neill. În cazul lui Ionuț Caragea, Electra se lăsa așteptată.

Singurătatea, cu tendința ei narcisistă, părea că îi acaparează, pas cu pas, sufletul: „...orice tristețe are o consolare amară / oglinzile nu mor niciodată / își schimbă stăpânul la fiecare privire / doar eu stau ca un câine în fața unui străin / adulmecând osul...” („Adulmecând osul”). Întrebarea se punea firesc: Până când? Momentul adevărului nu mai era departe: „...am ucis animalul din mine / îndrăznesc să scriu despre primul arbore / plantat în paradis / îmi cresc muguri / pe șira spinării” („Muguri”). Și mugurii începeau să dea roade. Electra se afla la orizont! Cortina putea să cadă cu spectaculozitate: „...acum pot să trăiesc tăcerea singurătatea / și întunericul / fără să-mi fie frică...” („Ar trebui să fiu fericit”).

Afirmam, mai acum vreo șase ani, într-un scurt comentariu, că poezia lui Ionuț Caragea este o realitate pe care nu

poți să te faci că n-o vezi; iar într-o postfață, a uneia dintre cărțile sale, că singurătatea lui este singurătatea alergătorului de cursă lungă. „O cursă cu finisă amăgitor la fiecare durere”, după cum mărturisea autorul în poemul „Ah, viață...” din volumul „Absența a ceea ce suntem”. De data aceasta, voind să se contrazică și să deșire, cu pieptul dezgolit, toate iluziile argonautice, alergătorul face un salt peste ocean și „aterizează” în patria sa, destăinuindu-ni-se: „patria la care mă întorc / este femeia pe care o iubesc” („Patria la care mă întorc”).

Distribuie:

Post

Post

Cotețul cu metafore – Post

Fărădelegea lui Călin – Vadul tivil

Lasă un răspuns

Adresa ta de email nu va fi publicată. Câmpurile obligatorii sunt marcate cu *

Comentariu *

Nume *

Email *

Site web